

Opas kosiomatkalaiselle

Kemijärvi on luontonsa ja ulkoilumahdollisuuksiensa puolesta unelmien matkakohde. Tie kemijärveläiseen sielunmaisemaan on kuitenkin pöheikköinen ja huonosti viitoitettu, minkä vuoksi kosiomatkalainen tarvitsee mukaansa käytännön reittiohjeita. Etelästä tultaessa kierroksia on syytä pudottaa jo ennen Napapiirille saapumista, sillä hötkyilijöitä ei Kemijärvellä katsota hyvällä. Kemijärveläiset eivät heti luota keneen tahansa etelänvetelään, vaan luottamuksen saamiseen vaaditaan aikaa ja kärsivällisyyttä. Kosiomatkalaisen hämäränäköä ja pakkaskestävyyttä testataan Kemijärven reissulla ankarissa ääriolosuhteissa. Vaikka ilmasto olisikin kesäisin suotuisampi, ei matkalaisen kannata aliarvioida hyttysten piinaavaa läsnäoloa. Kemijärvelle kannattaa pakata mukaan kelkkahaalareiden lisäksi ajatus: ”Ole muina miehinä oma itsesi”.

Usein tietyllä paikkakunnalla syntyneitä ja koko elämänsä asuneita ihmisiä kuvataan sanalla ”paljasjalkainen”. Kemijärveläiseen ilmastoon ja mentaliteettiin tällainen ajatus ei valitettavasti oikein sovi. Kuka hullu se paljasjaloin kävelee kunnassa, jossa ei kesälläkään tarkene ilman villahousuja ja karvalakkia? Mutta miten sitten kuvata kemijärveläistä, joka on koko ikänsä asunut Kemijärvellä? Olisiko saapasjalkainen kemijärveläinen sopivampi ilmaus? Oli miten oli, Kemijärveä ei kannata korko- tai lakeerikengissä lähestyä. Parhaat selviytymismahdollisuudet saavutetaan tukevilla ja vedenpitävillä vaelluskengillä tai huopikkailla, mikäli sääolot niin vaativat.

Kun sanotaan, että tie puolison sydämeen käy vatsan kautta, niin se ei täysin pidä paikkaansa kemijärveläisten kohdalla. Varsinkin Kemijärven maalaiskylillä ruoka saattaa jäähtyä lautaselle, kun ruoka-aikaan on jotain tärkeämpää tekemistä. Aina löytyy heinäntekoa, potunnostoa tai vähintäänkin joku lato siirrettäväksi. Kellokortti on kemijärveläisten mielestä turhaa kaupunkilaisten hömpötystä, sillä Kemijärvellä työt tehdään kelloon katsomatta. Luontoäiti sanelee työajat ja työtehtävät, sillä se on kemijärveläisen ainoa esimies. Kemijärveläinen ei tarvitse rinnalleen seinäruusua eikä muutakaan rikkaruohoa, vaan kumppaniksi kelpuutetaan ainoastaan mahdollisimman roteva ja väkivahva työjuhta. Potentiaalinen kumppani on aina valmis vetämään työhanskat käteen ja loppukesästä puolisoskokelas saattaakin löytää itsensä huussin huoltoon liittyvistä haisevista rutiinitoimenpiteistä.

Kemijärvellä kannattaa varautua siihen, että hämmentävän suuri osa kuntalaisista tuntee toisensa jo useiden sukupolvien ajalta. Kemijärvellä ulkopaikkakuntalainen kosija on poikkeus, jota kovasti hämmästellään. Kemijärvellä olet aina huomaamattasi valokeilassa, joten käyttäydy aina niin kuin sinua tarkkailtaisiin. Luultavasti joku tarkkaileekin. Kemijärveläiset eivät välttämättä heti tule

juttelemaan, mutta johtolankojen perusteella he saavat kyllä selville mysteerikosijan taustat. Jos kosiomatkalainen lähtee ajelulle appivanhempien autolla tai ulkoiluttaa tulevan puolison perheen koiraa, niin kylällä osataan kyllä päätellä siitä, kenen puolisoskandidaatti on kyseessä. Tällaiset tiedonmuruset ovat kemijärveläisille kultaakin kalliimpaa valuuttaa työporukan kahvipöytäkeskusteluissa.

Kemijärvellä ensimmäinen matkalaiselle esitettävä kysymys on klassinen: ”Kenenkäs lapsia se sinä olet?” Kemijärvellä ajatellaan, kotipaikkakunnastasi riippumatta, että sinulla täytyy väistämättä olla joku mummo tai serkku jossakin Kemijärven lähikylässä. Kemijärvellä sukulaisuussuhteet ja paikalliset kontaktit kaivetaan kyllä esiin. Jollei kosiomatkalaisen sukutietoja satu löytymään omasta kirjanpidosta, niin syväluotaavaa sukututkimusta jatketaan Esson baarissa tai poroparlamentissa. Ulkomailta tai Napapiirin huonommalta puolelta saapuvat kosijatkin saadaan ahdettua sukupuuyhtälöön, mutta kyläyhteisön jäsenyyteen vaaditaan asianmukainen perehdytys historiikkiin. Kosiomatkalaisen on opeteltava kaikki Kemijärven keskeiset henkilöahmot, jotta puolisoa etsivä voi asiantuntevasti osallistua sidosryhmistä tarinointiin ja namedroppailuun.

Kosiomatkalaisen kannattaa varautua tilanteisiin, joihin voi törmätä ainoastaan Kemijärvellä. Tyypillistä tälle Lapin ikiomalle Muumilaaksolle on se, ettei Kemijärvellä edelleenkään lukita talojen eikä autojen ovia yöksi. Korkeintaan laitetaan harja oven eteen merkiksi siitä, että on lähdetty käymään jossakin. Kemijärveltä etelään muuttava nuoriso tietysti ihmettelee, että miksi kummassa joku varastaisi parkkihallista auton, johon on avain unohtunut paikalleen. Kemijärvellä on kuitenkin usein pihapiirissä joku mummo tai pappa, joka hätyyttää pahantekijät pois tai vaihtoehtoisesti puhuu heidät pyörryksiin. Kemijärvellä ei kannata hätkähtää, jos tuntemattomat kävelevät suveenisti sisälle taloon. Parhaimmillaan ventovieras kyläilijä saattaa tuoda säkkitolkulla koiranruokaa, kun on naapurissa siivotessaan nähnyt pihalla koiran. Kemijärvellä tuntemattomat ihmiset saattavat tulla muina miehinä pirttiin kyselemään, kuka myy kanootteja. Tällaisista kohtaamisista ei kannata puolisoskokelaan hätkähtää, sillä niihin tottuu, kun Kemijärvellä viettää enemmän aikaa.

Koska kemijärveläiset kultakimpaleet eivät normaalioloissa huuhtoudu etelään, niin kosijan kannattaa luultavasti siirtyä Kemijärven apajille vaskooliensa kanssa. Suotuisia ajankohtia tulevan puolison kohtaamiseen ovat erilaiset tapahtumat, koska silloin on mahdollista ihaila kemijärveläisiä elementissään. Ainutlaatuisimpiin underground tapahtumiin päästäkseen täytyy ajaa puolensataa kilometriä Kemijärven laitamille, missä luonto häikäisee kauneudellaan ja poroitukset tyrmäävät aromeillaan. Kosiomatkalaisen kannattaa visiitillään keskittyä muutama merkittävään pariutumisriittiin, jotka ovat useimmiten kesärientoja. Talvitapahtumien kirjo on huomattavasti

suppeampi, sillä kaamosaikaan jo ketun tai pöllön näkemisestä koko kylä saa jutunjuurta moneksi viikoksi. Talvella Kemijärvi hiljenee kuin lumiukko ilman hiilihymyä.

Lomakaudet ovat otollista aikaa puolison etsimiseen ja kesäaikana säännölliset tapahtumat mahdollistavat toistuvat tapaamiset rennoissa merkeissä. Esimerkiksi jäätelöauton tutut sävelet luovat sopivan tunnelman romanttisille kohtaamisille. Tunnusmusiikki on kuin kutsuhuuto romantiikan- ja jäätelönnälkäisille, minkä vuoksi tiettyjen lomalaisten pakastinkapasiteettikin käy ajoittain ääri rajoilla. Kohtaamiset parin viikon välein säilyttävät optimaalisesti uutuudenviehätyksen ja suhde etenee omalla painollaan. Jäätelöauto yhdistää paitsi mäkäräiset, myös rakkaudennälkäiset. Kemijärven ulkopuolella kasvaneellekin löytyy kummasti juttuseuraa, kun kaikki esitellään ”tuttuina”, jotka asuvat kuka missäkin mökissä tällä ja tuolla puolella jokea. Jos silmää miellyttävää seuraa ei kuitenkaan jostain syystä löydy, niin aina voi liueta paikalta vedoten jäätelöiden sulamiseen.

Seurantaloilla järjestettävien lavatanssien lisäksi myös kyläyhteisöjen tapahtumista arkisimmat ovat loistavia paikkoja tulevan puolison luonteenpiirteiden, ahkeruuden ja paineensietokyvyn tarkkailuun. Esimerkiksi kylän romukeräys on mainio tilaisuus nähdä tuleva kumppani tositoimissa. Jäterekkojen kaartaessa pihaan kyläläiset saavat lastata tarkoin valitut romunsa lajittelurekkojen kyytiin, vieläpä ilmaiseksi! Kyläläiset kaivelevat pömpeleitään monta viikkoa ja yrittävät päättää, mistä esihistoriallisista ja mahdollisesti ympäristölle haitallisista rojuista haluavat luopua. Jäterallin pääpäivänä kyläläiset kaahaavat mitä erikoisemmilla, enemmän tai vähemmän tieliikennekelposilla, viritelmillään näihin kokoontumisajoihin. Tyyli on vapaa, mikä mahdollistaa tulevan puolison luovuuden ja mielikuvituksen havainnoinnin. Yhteistä roskakuljetuksille on vain se, että kaikki ovat uskomattoman täyteen ahdettuja. Täällä jokainen ulkopuolinenkin käsipari toivotetaan lämpimästi tervetulleeksi ja hikoilun jälkeen tutustumista voikin jatkaa sujuvasti kyläyhdistyksen makkarakojulla.

Kemijärven talvisista megatapahtumista Yukigassen on myös mainitsemisen arvoinen tapahtuma, sillä onhan se koko kunnan yhteinen talvirieha, jossa salskeat kyläläiset mittelevät voimiaan. Kun kemijärveläiseltä kysyy, mitä Yukigassenissa tehdään, niin kukaan ei osaa selittää, sillä tapahtuma on niin monimutkainen ja lajin säännöt niin vaikeasti tulkittavat. Näin ulkopuolisen silmiin Yukigassen vaikuttaa aikuisten lumisodalta, johon on koottu eri maiden erikoisimmat osallistujat, jotta kemijärveläiset voivat pommittaa heitä lumipalloilla. Jokainen kilpailija haluaa kultaisen EM-mitalin kaulaansa koristamaan ja meriitiksi yönselkään. Karnevaalitunnelmaan kosiomatkalainen pääsee viimeistään siinä vaiheessa, kun lumipallomaskotti tanssittaa juhlakansaa animehenkisen

renkutuksen tahtiin. Illan pikkutunteina Kemijärven jäyhät kyläläiset lähtevät henkseleistään irti ja tanssivat kuin viimeistä päivää.

Kun olet viimein löytänyt Kemijärveltä kumppaniehdokkaan, niin seuraava vaihe on tietysti perheeseen tutustuminen. Onnenkantamoisen sattuessa kohdalle täytyy muistaa, että suhteen käytännön toimivuus mitataan vasta kun kemijärveläinen vie kokelaan kotikentille. Kemijärvellä pahinta kritiikkiä puolisosokelaalle on, kun appivanhemmat käyttävät ilmausta ”lumessa ei mihinkään”. Tällä kemijärveläiset tarkoittavat, ettei puolisosokelaalla ole riittäviä ominaisuuksia hyytäviin olosuhteisiin. Kemijärveläiset eivät puolison valinnassa ole lainkaan pinnallisia, sillä eihän naamavärkillä pimeässä ja kaikkien toppavaatteiden alla ole suurempaa merkitystä. Sen sijaan Kemijärvellä ilmaus ”fyysinen muori” tai ”työjuhta” on mitä toivotuin kehu. Täällä ei pikkunätilä piperryksellä päästä puusta pitkälle, vaan kumppania hamuavan pitää osata kitkeä ja kyntää. Aina on joku kurtturuusu, joka yrittää vallata tilaa kumppanin elämästä. Sellaiset haitalliset vieraslajit pitää repiä irti juurineen, heittää traktorin perään ja polttaa korventavassa kokossa.

Kemijärveläisillä on oma kiireetön tapansa kommunikoida ja tämän kielen opettelussa voi ulkopaikkakuntalaisella vierähtää tovi jos toinenkin. Puolisoa kaipaavan kannattaa ilmaista itsensä selvästi ja välttää turhia murre- tai slangisanoja. Jos Kemijärvellä ei ilmaise itseään riittävän selkeästi, niin ei koskaan voi tietää mitä saa. Apteekissa asioidessakin ulkopaikkakuntalaisen kannattaa artikuloida selkeästi, kun menee ostamaan vaikkapa särkylääkettä. Muuten voi käydä niin, että saattaa poistua tyytyväisenä apteekista ja ulkona todeta ostaneensa niskakipuihin kolmen kuukauden satsin ripulilääkettä. Kaupassa asioidessakin kannattaa muistaa, että täältä ei eksoottisia etelän hedelmiä löydy, ne ovat vieraskielistä hienostelua ja turhaa hyllyntäytettä. Peruna, poronliha ja itse survottu puolukkahillo ovat kemijärveläistä kielikulttuuria herkullisimmillaan.

Kosiomatkalaisen on hyvä olla tietoinen yleisestä vaivasta, joka piinaa kemijärveläisiä loppukesästä. Hillahulluus, yksi marjahulluuden alalaji, on tällä alueella ärhäkästi tarttuva ja vaikeasti hoidettava sairaus, johon ei ole tarjolla moderneja hoitokeinoja. Oireina hillahulluuteen kuuluu pakonomaista jängällä kykkimistä valoisina kesäöinä, kumisaappaan hiertämiä rakkoja sekä loputon määrä hyttysenpuremia. Taudinkuvaan kuuluu myös korkea tartuttavuusluku. Kemijärvellä kun kyselee syksyisin kenen tahansa olinpaikkaa, on yleisin vastaus yksinkertaisesti ”marjassa”. Muutenkin kemijärveläisten suhde luontoon on mutkaton: ei olisi Kemijärveä ilman luontoa. Kemijärvellä on turha yrittää hurmata brändäyksellä ja sometykkäyksillä, vaan puoliso täytyy valloittaa käytännön taidoilla keskellä erämaata. Täällä teot puhuvat puolestaan ja korulauseet ovat pelkkää sanahelinää. Pidemmän päälle muotivillitykset eivät menesty Kemijärvellä, minkä vuoksi parhaita menetelmiä

kemijärveläisen puolison nappaamiseen ovatkin ne perinteiset. Opettele hiihtämään, liikkumaan luonossa ja olemaan (vähintään hiljaa) kalassa.

Tässä oppaassa mainitut matkaohjeet ovat erittäin tärkeitä kemijärveläisestä kumppanista haaveilevalle, sillä pintaliidolle ja sulavasanaisuudelle ei voi Kemijärvellä rakentaa pysyvää ja toimivaa suhdetta. Kun haluaa puolisoiksi kemijärveläisen, täytyy ymmärtää kemijärveläistä elämänasennetta. Kemijärveläiset elävät tiiviissä symbioosissa, jossa ei ole yhtä ilman toista. Myös parisuhteessa kemijärveläinen haluaa olla toisen kanssa aidossa ja syvässä yhteydessä, joka voidaan rinnastaa telepatiaan. Turhia lätinöitä ei tarvita, kun ajatukset ja tunteetkin ovat samoja kuin puolisoilla. Jos ulkopaikkakuntalainen kumppani sanoo olevansa janoinen, niin kemijärveläinen vastaa: ”Eihän se ole mahdollista, kun minä join juuri äsken.” Kosiomatka Kemijärvelle on aina kannattava pyhiinvaellus, sillä parhaassa tapauksessa löydät luotettavan, pesunkestävän ja sinua kärsivällisesti kuuntelevan kumppanin. Kemijärveläinen huoltaa ja korjaa itselleen tärkeitä asioita suurella rakkaudella ja ajattelee, että hyvää ei missään nimessä kannata heittää pois. Varaudu siis siihen, että jos löydät matkallasi kemijärveläisen kumppanin, hän ei päästä sinua koskaan lähtemään.

Nimimerkki Muuan

